

*Week van het Leven
2020*

— Tien tips —
**voor een goed gesprek
over abortus**

Maike Rosendal

Tien tips voor een goed gesprek over abortus

Wat zeg jij als mensen vragen waarom je tegen abortus bent? Misschien 'dat je niet mag doden', omdat dit in de Bijbel staat? En als je gesprekspartner niet in God gelooft, ben je dan uitgepraat, denk je? Of blijven er ook dan nog goede argumenten over vóór de beschermwaardigheid van het ongebooren leven?

Om een goed gesprek te kunnen voeren over de waarde en de rechten van het ongebooren mensenleven, zijn zowel goede argumenten nodig als goede gespreksvaardigheden.

1. Luister!

Voordat we het hebben over wat je zou kunnen zeggen, willen we het belang van luisteren benadrukken. Wat motiveert mensen? Wat is de reden dat iemand zich zo boos kan maken over dit onderwerp? Heeft iemand een vooroordeel over pro-lifers? Toon interesse door echt te luisteren (dus niet half luisteren en half een reactie formuleren in je hoofd). Iemand zijn/haar echte verhaal laten doen, kan een enorm verschil maken.

2. Zoek de verbinding op

Dat lijkt soms moeilijk, maar we kunnen altijd wel iets vinden waar we het met elkaar over eens zijn. Als iemand zegt "Ik vind dat je beter een abortus kunt laten doen, dan een ongewenst kind hebben," dan kun je benadrukken dat jij ook niet wilt dat er ongewenste kinderen zijn. Word je geconfronteerd met een complexe (hypothetische) situatie? Begin je reactie dan met: "Ik ben het helemaal met je eens dat dat ontzettend moeilijk is." Pro-lifers hebben oog voor moeilijke omstandigheden.

3. Maak een vergelijking.

In veel gesprekken wordt de situatie van de zwangere vrouw gepresenteerd als de reden waarom abortus is te rechtvaardigen. Het probleem is echter dat we dezelfde moeilijke situatie nooit zouden aandragen als reden voor het beëindigen van het leven van een kind dat al geboren is.

Deze tegenstrijdigheid kun je aan het licht brengen door een vergelijking te maken: “Stel dat we het niet hebben over een zwangere vrouw met financiële problemen, maar over een moeder die pas bevallen is. Ook deze moeder ziet geen toekomst voor haar pasgeboren baby. Zou het niet beter zijn als ze haar baby in bad laat verdrinken?” De meest voorkomende reactie is (gelukkig) ontkennend: “Natuurlijk niet!” We zijn het dus met elkaar eens dat je moeilijke situaties niet oplost door mensen te doden.

Als je een kind ná de geboorte niet doodt omdat hij/zij of de moeder het moeilijk heeft, waarom zouden we dat een kind vóór de geboorte dan wel aandoen?

4. Stel (veel) vragen

In plaats van stellingen neer te zetten, kunnen we beter vragen stellen. Dit zorgt ervoor dat iemand vlugger zelf nadenkt dan dat hij/zij in de verdediging springt. Je toont zo ook interesse en leert meer over het standpunt van de ander. Heb je het gevoel dat het gesprek vastloopt, of weet je niet goed hoe je moet reageren? Stel gerust de vraag: “Waarom vind je dat?”

5. Mensenrechten zijn voor alle mensen

In een pluralistische samenleving is het logisch dat we het niet vaak met elkaar eens zijn, vooral niet als het gaat over gevoelige onderwerpen. Toch zijn de meeste mensen het met elkaar eens dat mensenrechten belangrijk zijn. Ik vraag vaak: “Ben je voor mensenrechten?” En natuurlijk, dat is iedereen. Verschillen in ontwikkelingen - hoe klein een ongeboren kind ook is - maken ons niet minder mens.

6. Menselijk leven begint tijdens de bevruchting

Wetenschappelijk gezien is er geen twijfel mogelijk: elk individueel menselijk leven begint tijdens de samensmelting van een ei- en zaadcel. Op dat moment is er geen sprake meer van een ei- of zaadcel. Een bevruchte eicel bestaat feitelijk gezien niet. We hebben óf te maken met een aparte ei- en zaadcel, óf er is sprake van een embryo. En die embryo, zelfs als hij of zij nog maar één cel groot is, is een uniek, levend, menselijk wezen.

Dit punt kan je maken door vragen te stellen. “Als twee mensen zich voorplanten en een kind krijgen, dan moet dat toch een mens zijn? En als iets groeit, dan leeft het toch? Dan zouden heel kleine, jonge mensen - ongeboren kinderen - toch ook mensenrechten behoren te hebben?”

Ongeboren kinderen zijn kleiner, jonger, minder ontwikkeld en leven op een andere locatie dan wij. Dat wel. Maar hoe groot, oud, ontwikkeld, of waar je bent, verandert niet het feit dat je een mens bent.

7. Abortus is een schending van de mensenrechten

Het Universele Verdrag van de Mensenrechten werd opgetekend in 1948, kort na de Tweede Wereldoorlog. Het was duidelijk: als mensenrechten niet voor iedereen zijn, vallen er ongetwijfeld slachtoffers. Betrek dat op abortus door te vragen, “Als de wetenschap aantoont dat ongeboren kinderen mens zijn zoals jij en ik, en abortus hen het recht op leven afneemt, is dat dan geen schending van hun mensenrechten?” Helaas is abortus voor veel mensen abstract. Wees daarom duidelijk in je woordkeuze. Abortus is het doden van een heel jong mensje. Waarom zouden wij mogen beslissen over wie er wel en niet mogen zijn? Hoe tolerant en inclusief zijn we als we als maatschappij zeggen dat de jongsten onder ons niet beschermwaardig zijn?

8. Recht op leven is belangrijker dan zelfbeschikkingsrecht

Velen zullen erkennen dat het ongeboren kind een mens is, maar tegelijkertijd het zelfbeschikkingsrecht van de zwangere vrouw zo hoog achten dat ze abortus om die reden goedkeuren. Zelfbeschikkingsrecht is belangrijk, daar zijn we het als pro-lifers mee eens. Het is echter niet absoluut. Iedere dag, in allerlei situaties, leveren we wat van dat recht in, als het recht van een ander voorrang behoort te krijgen. En omdat een ongeboren kind niet zonder zijn of haar recht op leven kan, is het consequent om te zeggen dat een tijdelijke beperking van het zelfbeschikkingsrecht van de moeder juist is, hoe lastig en moeilijk dit soms ook is. Om het maar met de woorden van premier Rutte te zeggen, “De vrijheid van de één mag niet ten koste gaan van de gezondheid [of het leven] van de ander.”

9. Win mensen, niet discussies

Je kunt moed halen uit het feit dat de pro-life kant enorm sterke argumenten heeft tegen abortus. Je hoeft dus niet met een mond vol tanden te staan. Het is eigenlijk veel logischer om tegen abortus te zijn dan er voor. Dat betekent echter niet dat ons doel moet zijn om zoveel mogelijk discussies te winnen. Behalve wellicht een goed gevoel, bereik je daar weinig mee. In plaats daarvan proberen we mensen te winnen voor een manier van denken die ieder menselijk leven erkent als waardevol en beschermwaardig, inclusief degene met wie we in gesprek zijn. Onze (luister)houding, toon en woordkeuze kan een enorm verschil maken.

10. Liefde met je logica.

Als je contact hebt met mensen die zelf een moeilijke situatie meemaken, is het uiterst belangrijk dat ze voelen dat je om ze geeft. Luisteren en vragen stellen is dan juist belangrijk. Probeer waarheidsgetrouwe informatie te delen over hun kindje en hoe een abortus (in dat stadium van de zwangerschap) zou verlopen. Erken de pijn, doe niet alsof er een makkelijke oplossing is, maar moedig wel aan om rustig alles te overdenken in plaats van een overhaaste beslissing te nemen. Het kan goed zijn om contact te leggen met www.erishulp.nl. En bid vooral om wijsheid en voor het leven van dit ongeboren kindje.

Tenslotte een wijze uitspraak van mijn collega Devorah Gilman: “Truth without love is ineffective, but love without truth is a lie.” Vrij vertaald: de waarheid zonder liefde bereikt vaak weinig, maar liefde zonder waarheid is een leugen.

Over de tips

Deze tips zijn gebaseerd op het boek 'STUCK: A complete guide to answering tough questions about abortion' (geschreven door mijn collega Justina Van Manen). Een paperback exemplaar is voor €12,50 verkrijgbaar via Stichting Joseba (info@stichtingjoseba.nl). De Kindle-editie is te koop op Amazon.

Een Nederlands-talige leestip: 'Liefde doet leven. Abortus & de kunst van echte communicatie' (auteur: Stephanie Gray). Verkrijgbaar bij online boekwinkels.

Maaïke Rosendal is spreker voor een Canadese prolife organisatie, het Canadian Centre for Bio-Ethical Reform.